

Finanspolicy

Antagen av kommunfullmäktige
2024-11-25 §XXX

Dnr 24KS129

Innehållsförteckning

1. Principer för finansverksamheten	3
1.1 Syftet med finanspolicyn är att:.....	3
1.2 Finansverksamhetens mål.....	3
1.3 Samordning av finansverksamheten	3
1.4 Uppdatering av finanspolicy.....	4
2 Organisation och ansvarsfördelning	4
2.1 Kommunfullmäktiges ansvar	4
2.2 Kommunstyrelsens ansvar	4
2.3 Ekonomichefens ansvar	4
2.4 Kommunala bolagens ansvar.....	5
3. Kapitalförvaltning	5
3.1 Generella regler för kapitalförvaltning	5
3.1.1 Hållbarhet	5
3.1.2 Riskhantering.....	6
3.1.3 Tillåtna förvaltningsinstrument	6
3.1.4 Motparter	6
3.1.5 Förvaring av värdepapper	7
3.1.6 Förvaltare	7
3.1.7 Rapportering.....	7
3.2 Likviditetsförvaltning	7
3.2.1 Bakgrund	7
3.2.2 Mål.....	7
3.2.3 Strategi och riskhantering.....	7
3.2.4 Tillåtna tillgångsslag.....	8
3.3 Överlikviditetsförvaltning.....	8
3.3.1 Bakgrund	8
3.3.2 Mål.....	8
3.3.3 Strategi och riskhantering.....	8
3.3.4 Tillåtna tillgångsslag.....	8
3.3.5 Limiter för tillgångsslag	9
3.4 Pensionsmedelsförvaltning	9
3.4.1 Bakgrund	9

3.4.2 Mål.....	9
3.4.3 Strategi och riskhantering.....	9
3.4.4 Tillåtna tillgångsslag.....	9
3.4.5 Limiter för tillgångsslag	10
3.5 Donationsmedelsförvaltning.....	10
3.5.1 Bakgrund	10
3.5.2 Mål.....	10
3.5.3 Strategi och riskhantering.....	10
3.5.4 Tillåtna tillgångsslag.....	10
3.5.5 Limiter för tillgångsslag	11
4. Upplåning och skuldförvaltning	11
4.1 Finansiell leasing.....	11
4.2 Motparter upplåning.....	11
4.3 Utlåning till kommunala bolag	12
4.4 Riskhantering	12
4.4.1 Refinansieringsrisk	12
4.4.2 Ränterisk	12
4.4.3 Valutarisk	12
4.5 Derivat	12
4.5.1 Godkända derivat	13
4.5.2 Godkända motparter derivat	13
4.6 Borgen	13
4.6.1 Borgensavgifter	13
4.7 Rapportering	13

1. Principer för finansverksamheten

Finanspolicyn anger mål, ramar och riktlinjer för hur finansverksamheten inom Askersunds kommun och kommunens bolag skall bedrivas. Med finansverksamhet avses kapitalförvaltning och finansiering/upplåning samt kommunal borgen och borgensavgifter. Som ett komplement till finanspolicyn fastställer Kommunstyrelsen vid behov mer detaljerade riktlinjer.

Med kommunkoncernen (kommunen) avses Askersunds kommun och dess majoritetsägda bolag (bolagen).

Finanspolicyn fungerar även som en vägledning för förvaltning av donationsstiftelsernas medel som Kommunstyrelsen ansvarar för.

1.1 Syftet med finanspolicyn är att:

- Fastställa finansverksamhetens mål.
- Fastställa ramar och riktlinjer för hur finansverksamheten skall organiseras.
- Fastställa ramar och riktlinjer för begränsning av de finansiella risker som förekommer i finansverksamheten.
- Fastställa ramar och riktlinjer för rapportering och uppföljning av finansverksamheten.

1.2 Finansverksamhetens mål

- Säkerställa kommunkoncernens betalningsförmåga på kort och lång sikt.
- Inom finanspolicyns ramar och inom fastställda riskbegränsningar uppnå bästa möjliga finansnetto för kommunkoncernen.
- Inom policyns ramar och fastställda riskbegränsningar sträva efter att kapitalanskaffning och kapitalanvändning blir effektiv och sker till en så låg kostnad som möjligt.
- Finansverksamheten ska genomföras på ett säkert och effektivt sätt utan spekulativa inslag och så att en betryggande säkerhet alltid upprätthålls.
- Säkerställa att finansverksamheten bedrivs med en god intern kontroll.

1.3 Samordning av finansverksamheten

För att hantera kommunens ekonomi effektivt, ska kommunen på det sätt och inom de ramar som kommunfullmäktige beslutar, samordna de finansiella frågorna inom kommunen. Samordningen regleras i finanspolicyn samt i avtal och/eller ägardirektiv.

En samordning av de finansiella aktiviteterna ska alltid eftersträvas för att dra nytta av befintlig likviditet och olika kompetenser inom kommunen. Bolagen ska bistå kommunen med uppgifter om likviditets- och finansieringsbehov. Därigenom kan kommunen få en överblick över de risker som koncernen har och vilket likviditetsbehov koncernen har som helhet.

1.4 Uppdatering av finanspolicy

Finanspolicyn revideras vid behov med hänsyn till aktuella förhållanden inom kommunkoncernen samt till utvecklingen på de finansiella marknaderna eller andra förändringar i omvärlden.

2 Organisation och ansvarsfördelning

Det av kommunfullmäktige fastställda gemensamma finanspolicy utgör den yttre ramen för kommunens och de kommunala bolagens finansiella verksamhet. Nedan framgår fördelningen av ansvar mellan kommunfullmäktige respektive kommunstyrelse och ekonomichef samt de kommunala bolagen. Delegering av beslutsrätt från kommunfullmäktige till kommunstyrelsen framgår av kommunstyrelsens delegationsordning.

2.1 Kommunfullmäktiges ansvar

Kommunfullmäktige har det yttersta ansvaret för finansförvaltningen och fastställer kommunkoncernens finanspolicy.

Kommunfullmäktige skall fatta beslut om:

- Finanspolicy med eventuella revideringar.
- Fastställa en årlig ram för kommunkoncernens och de kommunala bolagens upplåning och borgen under kommande budgetår.
- Fastställa en årlig ram för kommunens upplåning under kommande budgetår

2.2 Kommunstyrelsens ansvar

Kommunstyrelsen skall:

- Ansvara för kommunkoncernens finans- och medelsförvaltning.
- Lämna förslag till kommunfullmäktige om revideringar av kommunens finanspolicy.
- Vid behov utarbeta riktlinjer för den operativa finansverksamheten som säkerställer en god intern kontroll och att reglerna i kommunkoncernens finanspolicy efterlevs.
- Löpande följa finansverksamheten genom finansiell rapportering i enlighet med övriga riktlinjer för finansiell uppföljning.

2.3 Ekonomichefens eller delegats ansvar

Kommunens ekonomichef ansvarar för att kommunkoncernens finansförvaltning bedrivs på ett effektivt sätt inom ramen för kommunfullmäktiges finanspolicy samt eventuella särskilda uppdrag som beslutas av kommunstyrelsen, vilket omfattar ansvar för att;

- Säkerställa att finanspolicyn efterlevs.
- Finansiella avtal och transaktioner sker inom ramen för finanspolicyn samt gällande delegation.
- Beslutar inom ramen för denna policy om placering av kommunkoncernens medel och genomför upplåning och omsättning av lån för kommunförvaltningens del.

- Genomföra löpande rapportering enligt policyn samt vid behov avvikelse rapportering.
- Initiera, bereda och genomföra förändringar av finanspolicyn.
- Upprätta finansiell långtidsplanering för koncernen där likviditetsplanering, lånefinansiering och amorteringar framgår.
- Företräda kommunkoncernen gentemot externa motparter.
- I övriga fall rapportera till kommunstyrelsen rörande omständigheter som påverkar finansförvaltningen.

2.4 Kommunala bolagens ansvar

De kommunala bolagen ansvarar för sina ekonomiska resultat, inklusive finansnetto, fullt ut och har därför handlingsfrihet inom ramen för finanspolicyn fatta beslut i förekommande finansiella frågor som tex räntebindning, kapitalbindning, val av låneinstrument, tidpunkt för upptagande av lån, liksom i övriga frågor som rör den egna verksamheten. Samråd ska ske löpande med kommunens ekonomichef.

De kommunala bolagen ansvarar för att

- Finansverksamheten i respektive bolag bedrivs inom ramen för finanspolicyn.
- Anta det av kommunfullmäktige beslutade finanspolicyn samt fastställa riktlinjer i respektive bolag inom ramen för denna finanspolicy.
- Bedöma lånebehov och genomföra upplåning inom ramarna för finanspolicyn.
- Löpande tillhandahålla den information till kommunens ekonomichef som behövs för ett effektivt finansiellt samarbete inom kommunkoncernen.

3. Kapitalförvaltning

3.1 Generella regler för kapitalförvaltning

Generella regler för kapitalförvaltning är samlade regler som gäller nedan specificerade portföljer/depåer.

3.1.1 Hållbarhet

Finansverksamheten ska präglas och genomsyras av god etik och långsiktig hållbarhet, vilket bl.a. innebär ekonomisk-, ekologisk- och social hänsyn.

Kommunen har som krav att de företag och organisationer i vilka kapital investeras följer de internationella normer för mänskliga rättigheter, arbete och miljö, vilka finns formulerade i FN-konventioner och traktater som humanitär rätt, folkrätt och miljölagstiftning.

Placeringar medges ej direkt i företag som har produktion eller försäljning av krigsmateriel, pornografi, kommersiell spelverksamhet eller tobaks- och alkoholvaror som en väsentlig del av verksamheten. Vidare medges inte placeringar i företag som till en väsentlig del av verksamheten utviner fossila bränslen. Placeringar ska även undvikas i företag som på annat sätt är inblandade i framställningen av fossila bränslen genom till exempel produktion och prospektering.

För att vidga hållbarhetsperspektivet i kapitalförvaltningen kan kommunen även använda sig av så kallade positiv screening som innebär att placeraren aktivt väljer innehav istället för att välja bort.

3.1.2 Riskhantering

Den totala risken hanteras framför allt på övergripande nivå i respektive portfölj genom valet av strategi och tillgångsallokering. Därutöver reglerar finanspolicyn limiter för ett antal specifika finansiella risker såsom valutarisk och kreditrisk enligt nedan.

Medel får ej belånas.

Valutarisk

- Räntebärande värdepapper ska valutasäkras då valutarisken i annat fall skulle bli den dominerande risken i placeringen.
- Aktieplaceringar valutasäkras normalt sett inte då valutarisken ingår som en mindre del i den totala risken i placeringar i aktier på utländska marknader.

Ränterisk

- Ränterisken hanteras genom respektive portföljs durationsbegränsningar.

Aktiekursrisk

- Aktiekursrisken minskas med hjälp av diversifieringsbestämmelser avseende geografisk marknad och på bolagsnivå.

Likviditetsrisk

- Risken hanteras genom att portföljen har en god diversifiering avseende värdepapper och motparter, samt genom att handeln med icke börsnoterade värdepapper begränsas.

Kreditrisk

- För att hantera kreditrisken på ett effektivt sätt ska ränteplaceringar göras genom placering i fonder. Dessa ska bestå av räntebärande papper med god kreditvärdighet och riskspridning.

3.1.3 Tillåtna förvaltningsinstrument

- Likvida medel - räntebärande konto med rätt till omedelbart uttag. Kontoförande bank ska ha en rating om lägst A-/A3 (från S&P Global Ratings/Moodys).
- Räntor - andelar i värdepappersfond med god kreditvärdighet och riskspridning (genomsnittlig rating om lägst BBB-/Baa3 från S&P Global Ratings/Moodys), som står under tillsyn av Finansinspektionen eller motsvarande myndighet inom EU.
- Aktier - i andelar i värdepappersfond, som står under tillsyn av Finansinspektionen eller motsvarande myndighet inom EU.
- Derivatinstrument - endast inom ramen för värdepappersfond.

3.1.4 Motparter

Godkända motparter är:

- Svensk bank, värdepappersinstitut eller annat finansiellt institut som har Finansinspektionens tillstånd att bedriva handel med finansiella instrument eller valutor
- Utländska institutioner som har tillstånd liknande det som anges i punkten ovan och som står under tillsyn av myndighet eller annat behörigt organ.

Transaktioner ska ske enligt principen betalning mot leverans. Undantag från denna princip är tillåten vid tillfällen då det normala förfarandet är annat, exempelvis vid nyemissioner.

3.1.5 Förvaring av värdepapper

Kommunens tillgångar ska förvaras hos:

- Svensk bank eller institut som har Finansinspektionens tillstånd att ta emot värdepapper för förvaring eller hos
- Utländsk bank eller institut som har tillstånd liknande det som anges i punkten ovan och som står under tillsyn av myndighet eller annat behörigt organ.

3.1.6 Förvaltare

Förvaltare skall vara extern juridisk person som enligt kommunens direktiv förvaltar kommunens kapital. Förvaltaren ska ha Finansinspektionens tillstånd att förvalta annans finansiella instrument eller motsvarande tillstånd från utländsk tillsynsmyndighet eller annat behörigt organ.

Uppdraget att förvalta kommunens kapital ska grundas på skriftligt avtal som innehåller för uppdraget tillämpliga delar av finanspolicyn.

3.1.7 Rapportering

Kapitalförvaltningens tillgångar ska värderas med ledning av gällande marknadsvärde vid beräkning av totalvärde och av fastställda begränsningar för tillgångsslag.

Rapportering till kommunstyrelse och kommunfullmäktige sker tre gånger per år i samband med den fördjupade ekonomiska och verksamhetsmässiga uppföljningen efter mars samt i delårsrapport och årsredovisning. Övrig rapportering beslutas av Kommunstyrelsen.

Ekonomichef ska rapportera till Kommunstyrelsen om tillfälliga avvikelser från reglerna eller andra förändringar av större vikt sker.

3.2 Likviditetsförvaltning

3.2.1 Bakgrund

Kommunen skall ha tillgängliga likvida medel som motsvarar en betalningsberedskap om minst 30 betalningsdagar. Placeringar i räntebärande värdepapper är ett komplement till kontoplaceringar och fungerar som en buffert för att hantera säsongsvariationer i kommunens likviditet.

Placeringshorisonten är 0-2 år.

Tillgängliga likvida medel definieras som:

- Kassa och bank
- Kontrakterade checkräkningskrediter
- Ej utnyttjade kreditlöften
- Finansiella tillgångar som kan omsättas inom tre bankdagar

3.2.2 Mål

Det primära målet för likviditetsförvaltningen och betalningsberedskapen är att säkerställa kommunens och koncernens betalningsförmåga på kort sikt. Likviditetsförvaltningen har därutöver ett avkastningsmål motsvarande värdeutvecklingen på statsskuldsväxlar.

3.2.3 Strategi och riskhantering

Risken i likviditetsförvaltningen ska vara mycket låg givet den korta placeringshorisonten.

Hur likviditeten ska placeras avgörs av placeringshorisonten:

- Likvida medel som bedöms behövas inom två veckor placeras på kommunens koncernkonto.
- Likvida medel som bedöms behövas inom 3 månader kan placeras på kommunens koncernkonto. De får även placeras i räntefonder.
- Likvida medel som har en längre placeringshorisont än 3 månader bör placeras i räntefonder.

3.2.4 Tillåtna tillgångsslag

Portföljens medel får placeras i följande tillgångsslag.

- Likvida medel i svensk valuta
- Räntefonder - portföljdurering understigande 2 år.

3.3 Överlikviditetsförvaltning

3.3.1 Bakgrund

Kapitalet i överlikviditetsförvaltningen ska säkerställa kommunens och koncernens betalningsförmåga på lång sikt och avser medel som inte bedöms behövas inom det närmaste året.

Den faktiska placeringshorisonten och risken i överlikviditetsförvaltningen ska anpassas till kommunens långsiktiga likviditetsprognos.

3.3.2 Mål

Målet en avkastning motsvarande värdeutvecklingen på statsskuldsväxlar + 2 procentenheter.

3.3.3 Strategi och riskhantering

Kommunen ska tillämpa en i huvudsak passiv strategi för övergripande riskhantering där portföljens allokering hålls relativt konstant över tid.

Strategin innebär att fördelningen mellan olika tillgångsslag inte aktivt förändras utifrån hur de finansiella marknaderna utvecklas eller hur de bedöms utvecklas framåt.

Allokeringsförändringar görs primärt för att återställa fördelningen mellan de olika tillgångsslagen till den strategiska tillgångsfördelningen (portföljens normalfördelning).

3.3.4 Tillåtna tillgångsslag

Portföljens medel får placeras i följande tillgångsslag.

- Räntebärande värdepapper.
- Svenska och utländska aktiefonder.
- Likvida medel i svensk valuta.

3.3.5 Limiter för tillgångsslag

Tillgångsslag	Normal	Max
Räntor	70 %	90 %
Aktier	30 %	35 %
Varav svenska aktier	25 %	50 %
Varav utländska aktier	75 %	100 %

3.4 Pensionsmedelsförvaltning

3.4.1 Bakgrund

Kommunen har ett stort åtagande för nuvarande och tidigare anställda. Kostnad- och likviditetsbelastning för detta åtagande kommer att öka över tid och belasta kommuner under en mycket lång tid framöver. För att minska belastningen har kommunen avsatt medel för att möta detta.

Avsatta medel har en långsiktig karaktär och ska i depån beakta kommunens behov av medel för pensionsutbetalningar för redan ingångna och kommande pensionsåtaganden.

3.4.2 Mål

Målet med pensionsmedelsförvaltningen är att mildra effekterna av de pensionsrelaterade kostnaderna och uppnås främst genom att avkastningen, i form av årets ackumulerade utdelningar, används till att betala så stor del som möjligt av pensionskostnaderna.

Pensionsmedelsförvaltningen ska ge en långsiktig avkastning på 4 % per år i reala termer.

3.4.3 Strategi och riskhantering

För att nå det långsiktiga avkastningsmålet krävs i normalläget en relativt hög andel riskfyllda tillgångar. I syfte att minska förlusterna vid kraftiga börsfall ska andelen riskfyllda tillgångar i portföljen styras dynamiskt.

Andelen riskfyllda tillgångar ska löpande justeras så att portföljen som mest kan tappa 20 % i värde i förhållande till det högsta värdet de senaste 24 månaderna (beräknat som värdet den sista dagen varje månad).

För att kunna agera på detta sätt krävs breda intervall för hur mycket kapital som får placeras i respektive tillgångsslag. Framför allt behöver andelen aktiefonder kunna minskas kraftigt för att skydda portföljens värde från att falla mer än 20 %.

Vid sidan av riskbegränsningen är utgångspunkten för allokeringen mellan tillgångsslagen att i normalläget ha en så hög andel aktiefonder som möjligt för att maximera förväntad avkastning.

3.4.4 Tillåtna tillgångsslag

Portföljens medel får placeras i följande tillgångsslag.

- Likvida medel i svensk valuta.
- Räntefonder - portföljdurering understigande 4 år.

- Aktiefonder.

3.4.5 Limiter för tillgångsslag

Procenttalen i följande tabell anger lägsta och högsta andel som respektive tillgångsslag vid varje tidpunkt ska få utgöra av portföljens totala marknadsvärde.

Tillgångsslag	Normal	Max
Räntor	50 %	100 %
Aktier	50 %	80 %
Varav svenska aktier	25 %	50 %
Varav utländska aktier	75 %	100 %

Med normal andel aktier i tabellen avses den andel som riskmässigt motsvarar en nedsidesrisk på 20%. Under ihållande perioder med stigande börser kommer andelen aktier i regel överstiga 50% och under perioder av med kraftiga börsfall kommer andelen aktier i regel understiga 50%.

3.5 Donationsmedelsförvaltning

3.5.1 Bakgrund

Kommunen ansvarar för kapitalförvaltningen för ett antal donationsstiftelser. Förvaltningen av anknutna stiftelsers kapital ska uppnå en avkastning som dels bevarar det reala kapitalet dels ger utrymme för en god och stabil nivå av utdelningsbara medel för stiftelsernas ändamål.

3.5.2 Mål

Mot bakgrund av den eviga placeringshorisonten och syftet med kapitalet är målet en real avkastning om 2,5 procentenheter sett över en rullande femårsperiod.

3.5.3 Strategi och riskhantering

Kommunen ska tillämpa en i huvudsak passiv strategi för övergripande riskhantering där portföljens allokering hålls relativt konstant över tid. Allokeringsförändringar görs primärt för att återställa fördelningen mellan de olika tillgångsslagen till den strategiska tillgångsfördelningen (portföljens normalfördelning).

3.5.4 Tillåtna tillgångsslag

Portföljens medel får placeras i följande tillgångsslag.

- Räntebärande värdepapper.
- Svenska och utländska aktiefonder.
- Likvida medel i svensk valuta.

3.5.5 Limiter för tillgångsslag

Tillgångsslag	Normal	Max
Räntor	50 %	60 %
Aktier	50 %	60 %
Varav svenska aktier	40 %	60 %
Varav utländska aktier	60 %	80 %

4. Upplåning och skuldförvaltning

Kommunfullmäktige fattar årligen beslut om en övre gräns för långfristig upplåning för kommunkoncernen, kommunen och de kommunala bolagen i form av ramar för nyupplåning och omsättning av lån som ska gälla för det kommande budgetåret. Kommunfullmäktige beslutar om rullande borgensramar för kommunkoncernen och de kommunala bolagen inför varje nytt budgetår.

Vid eventuell upplåning och skuldförvaltning skall sådana former väljas som medger en låg risknivå och för vald risknivå lägsta möjliga finansieringskostnad för kommunkoncernen. Finansverksamheten ska säkerställa kommunkoncernens betalningsförmåga på kort och lång sikt.

Kommunen och kommunens bolag ska strukturera skulderna i portföljer med hänsyn till syfte med skuldportföljen, ränterisker, refinansieringsrisker och andra övriga risker. Skulderna ska förvaltas aktivt och riskerna ska bevakas och hanteras löpande. Låneportföljen bör ha en jämn förfalloprofil med hänsyn tagen till marknadssituation och kommunkoncernens likviditetssituation. Vid upplåning ska valet av lån styras av lägsta räntenivå inom de riskbegränsningar som anges i finanspolicyn.

4.1 Finansiell leasing

Finansiell leasing jämföras med upplåning. Beslut om att ingå avtal om finansiell leasing skall fattas av kommunfullmäktige.

4.2 Motparter upplåning

Upplåning får ske genom

- Kommuninvest i Sverige AB.
- Svenska banker eller från svenska finansinstitut/försäkringsbolag.
- Svenska staten eller av staten ägt bolag.
- Nordiska investeringsbanken.
- Europeiska investeringsbanken.

Vid upplåning ska priser, offerter, låneerbjudanden ske på affärsmässiga grunder. Respektive bolag väljer sedan självständigt finansieringsmotpart i enlighet med denna finanspolicy.

Lånefinansiering inom koncernen ska huvudsakligen ske med kommunal borgen. Pantsättning av egendom ska undvikas.

Vid finansiering av projekt som bedöms vara miljöinriktade ska det övervägas om så kallad grön finansiering är möjlig och lämplig.

Det är inte tillåtet för kommunen eller kommunens bolag att ta upp lån för placeringar. Extern upplåning i spekulativt syfte är ej tillåten.

4.3 Utlåning till kommunala bolag

Kommunal utlåning till kommunala bolag är ej tillämpligt, undantaget bolagens interna kreditlimiter inom koncernkontostrukturen.

4.4 Riskhantering

All finansiell verksamhet är förknippad med ett visst risktagande. Genom en aktiv finansförvaltning skapas möjligheter till en effektiv hantering av risker där hänsyn tas till den kostnad riskhanteringen medför.

4.4.1 Refinansieringsrisk

För att minska finansieringsrisken bör strävan vara att kapitalbindningen i låneportföljen inom kommunkoncernen sprids över tid. Beroende på investeringarnas och lånesportföljens olika syfte och tidsperspektiv kan den genomsnittliga kapitalbindningen dock variera mellan de i kommunkoncernen ingående koncernbolagen och kommunstyrelsen.

Kommunkoncernens totala upplåningsvolym ska eftersträva en genomsnittlig kapitalbindning om 2,5 år med ett tillåtet intervall mellan 1,5 och 4 år. Högsta andelen kapitalbindningsförfall inom 12 månader får uppgå till maximalt 40 procent.

4.4.2 Ränterisk

För att begränsa ränterisken bör strävan vara att räntebindningstiden i låneportföljen inom kommunkoncernen sprids över tid. Beroende på investeringarnas och lånesportföljens olika syfte och tidsperspektiv kan den genomsnittliga räntebindningen dock variera mellan de i kommunkoncernen ingående koncernbolagen och kommunstyrelsen.

Kommunkoncernens upplåningsvolym ska eftersträva en genomsnittlig räntebindning om 2,5 år med ett tillåtet intervall mellan 1,5 och 4 år. Högsta andelen räntebindningsförfall inom 12 månader får dock uppgå till maximalt 40 procent.

4.4.3 Valutarisk

Placering och upplåning i annan valuta än svenska kronor är inte tillåten.

4.5 Derivat

Med derivat avses ett finansiellt instrument för att hantera kurs- och ränterisker.

Derivatinstrument får användas endast till att hantera finansiella risker i underliggande upp- och utlåning, placerings-portfölj eller underliggande valutaexponeringar. All användning av derivatinstrument förutsätter god förståelse för instrumentets funktion, prissättning, tillhörande risker och administrativa rutiner som kan hantera dessa affärer. Riskbedömning och konsekvensanalys av en derivattransaktion ska alltid dokumenteras före affärsavslut.

4.5.1 Godkända derivat

Derivat kan användas i finansverksamheten för att minimera risker och/eller justera räntebindningen i portföljen. Alla derivat skall vara kopplade till en underliggande placering/upplåning. Transaktioner får endast ske med, i förväg, godkända motparter. Följande räntederivat är godkända:

- Ränteswap.

Vid användande av derivat ska samråd ske med kommunens ekonomichef.

4.5.2 Godkända motparter derivat

Följande svenska affärsbanker är godkända motparter för derivattransaktioner:

- Danske Bank
- Handelsbanken
- Nordea
- SEB
- Swedbank

4.6 Borgen

Kommunfullmäktige beslutar om borgensramar för kommunkoncernen och de kommunala bolagen. Kommunal borgen gällande de kommunala bolagen kan lämnas för lån till investeringar i fastigheter, anläggningar, inventarier mm.

Kommunal borgen lämnas normalt endast till de kommunala bolagen ingående i kommunkoncernen och de kommunalförbund i vilka kommunen är medlem.

Kommunfullmäktige ska ha en restriktiv inställning till borgensengagemang utanför kommunkoncernen. Ett borgensåtagande innebär en kreditrisk för kommunen då kommunen åtar sig att fullfölja en betalningsförpliktelse för gäldenärens räkning om denne inte kan göra det. Beslut om borgen skall innehålla en bedömning av den risk kommunen ikläder sig.

Tidigare fattade beslut avseende solidarisk borgen till Kommuninvest samt kommunalt förlustansvar för egna hem och bostadsrätter är undantagna från ovanstående begränsningar.

4.6.1 Borgensavgifter

När en kommun ställer ut lån till ett kommunalt bolag, alternativt tecknar borgen för ett lån som bolaget själv tar upp, krävs det enligt statsstödsreglerna att kommunen debiterar ett räntepåslag eller en borgensavgift för att därmed justera upp räntan till en nivå motsvarande den ränta bolagen skulle erhålla om de hade lånat på egna meriter.

I samband med årliga beslutet om borgensramar fastställer kommunfullmäktige även borgensavgifter för de kommunala bolagen.

4.7 Rapportering

Kommunstyrelsen skall två gånger per år, vid delårs- och årsbokslut, lämna en rapport till kommunfullmäktige avseende kommunens finansverksamhet. Rapporten skall innehålla följande uppgifter:

- Aktuell likviditetssituation.
- Skuldportföljens volym, instrument och motparter.
- Skuldportföljens kapitalbindning i förhållande till normportföljen.
- Skuldportföljens räntebindning i förhållande till normportföljen.
- Skuldportföljens genomsnittliga räntesats.
- Skuldportföljens derivat fördelat på instrument och motparter.
- Kommunens borgensåtagande fördelade på respektive motpart.
- Total låneskuld och outnyttjad lånelimit för koncernen, för kommunen samt per kommunalt bolag.
- Eventuella avvikelser från finanspolicyns regler.